

Trankärr 2:1

Ytterby socken, Kungälv kommun

Arkeologisk utredning

Trankärr 2:1
Ytterby socken, Kungälv kommun
Arkeologisk utredning

Gwilym Williams och Mats Pettersson

Trankärr 2:1, Ytterby socken, Kungälv kommun. Arkeologisk utredning

Rapport 2017:3

© Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativ 2017

Fastighet: Trankärr 2:1, Ytterby socken, Kungälv kommun

Länsstyrelsebeslut dnr: 431-41065-2016

Belägenhet i SWEREF 99: Norr 6419595 m, Öst 322656 m

Höjd över havet: 10-15 meter

Beställare: Kungälv kommun

Projektnummer: G1702

Projektansvarig: Thomas Johansson

Fältansvarig: Gwilym Williams

Övrig personal: Karin Olsson, Jonathan Pye

För personalens meriter hänvisas till Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativs hemsida

Fältarbetstid: 2017-03-01 - 2017-03-03

Undersökningsområdets storlek: 42 000 m²

Arkiv: Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativ

Foton: Jonathan Pye

Omslagsbild: Trankärrsgården mot nordväst

Topografisk grundkarta samt plankarta: Tillhandahållen av beställaren

Övriga kartor och situationsplaner: Framställda av Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativ med data från FMIS, SGU och Lantmäteriet (medgivandeavtal © Lantmäteriet Dnr R50321710_140001)

Redigering och layout: Sara Lyttkens, Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativ

Tryck: Nordbloms Trycksaker AB, Hamburgsund

Sökord: Trankärrsgården, Valtersäng, järnålder, medeltid, historisk tid, stenpackning

Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativ

Slakthusgatan 8 A

415 02 GÖTEBORG

www.riogbg.se

kontakt@riogbg.se

INNEHÅLL

Sammanfattning.....	5
Undersökningsområdet.....	7
Fornlämningsmiljö.....	7
Tidigare fynd och undersökningar.....	7
Syfte.....	7
Metod.....	7
Arkivstudier och kartrektifiering.....	7
Undersökningsresultat.....	9
Fynd.....	14
Analysresultat.....	14
Tolkning	15
Publik verksamhet	15
Resultat gentemot undersökningsplanen.....	15
Antikvarisk bedömning.....	15
Källor.....	16
Bilagor.....	17

Bilaga 1. Schaktbeskrivningar

Bilaga 2. Kartakter över Valtersäng och Trankärrsgård

Figur 1. Översiktskarta med utredningsområdet markerat (ring). Skala 1: 1 000 000.

Trankärr 2:1

Ytterby socken, Kungälv kommun

Arkeologisk utredning

Sammanfattning

På uppdrag av Länsstyrelsen i Västra Götalands län har Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativ genomfört en arkeologisk utredning inom fastigheten Trankärr 2:1, Ytterby socken, Kungälv kommun (figur 1). Utredningen utfördes under tre dagar i mars 2017.

Den arkeologiska utredningen föranleddes av den kommande byggnationen av en cykel- och gångväg, en nedläggning av VA-ledning samt en planerad byggnation av en ny ridanläggning inom nämnda fastighet.

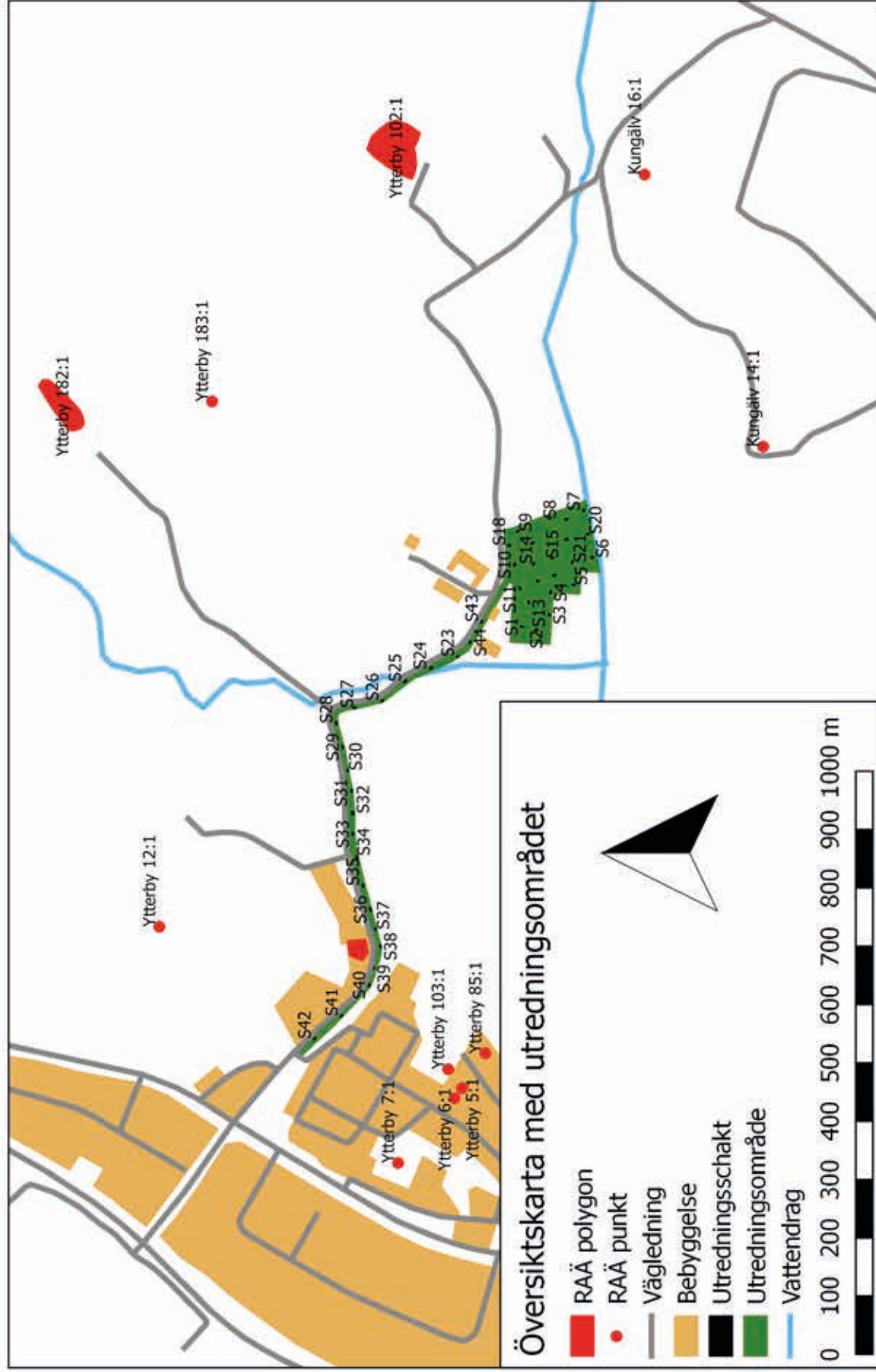
Utredningsområdet utgörs av en vägsträckning på cirka 1 kilometer samt en angiven yta på cirka 150 meter x 150 meter, totalt är det cirka 42 000 m² stort. Ytan består huvudsakligen av åkermark, men omfattar även södra delen av Trankärrsgården. Höjden över havet varierar mellan 10-15 meter.

Innan fältarbetet påbörjades genomfördes en kart- och arkivstudie i syfte att få en bättre bild av kulturlandskapets utveckling inom utredningsområdet.

I fält inventerades området först okulärt med fokus på att identifiera lämpliga boplatslägen samt potentiella gravar i höjdlägen. Området undersöktes därefter med 44 sökschakt som upptogs med maskin i en jämn fördelning över undersökningsytan. Detta för att utreda om området innehöll fornlämningar.

Varken fornlämningar eller lösfynd framkom, däremot identifierades en övrig kulturhistorisk lämning i form av en odaterad stenläggning som påträffades söder om den nuvarande Trankärrsgården. Den kartografiska rektifiering som utfördes i samband med den arkeologiska utredningen avslöjade att 1600-talsgården Trankärr som låg på platsen var försedd med en skvaltkvarn och ansluten damm. Ett eventuellt järnåldersgravfält identifierades också på samma karta.

Rio Göteborg anser att detta bör beaktas i det fall ytterligare exploatering sker i anslutning till Trankärrsgården. Inga vidare antikvariska åtgärder föreslås inom det nu aktuella utredningsområdet.

Figur 2. Översiktskarta med utredningsområdet (grönt) med upptagna schakt.

Utredningsområdet

Utredningsområdet är beläget i Trankärr, Ytterbys socken, Kungälv kommun och utgörs av en vägsträckning på cirka 1 kilometer samt en yta på cirka 150 meter x 150 meter, totalt är det cirka 42 000 m² stort (figur 1-2). Ytan består huvudsakligen av åkermark, men omfattar även södra delen av Trankärrsgården. Höjden över havet varierar mellan 10-15 meter i området.

Öster om gården ligger den kommande ridanläggningen. Väster om utredningsområdet finns bostads-
husbebyggelse som den kommande gång- och cykelvägen kommer att gå igenom (figur 3). Söder om utredningsområdet finns en öst-västlig bäck, som utgör gräns mellan Ytterby och Kungälv socknar. Utredningsområdet för CG-vägen går över ett dike som utgör ett biflöde till ovannämnda bäck. Marken är böljande med omgivande skogsklädda bergspartier (figur 4).

Tidigare fynd och undersökningar

Inga tidigare fynd eller undersökningar har gjorts inom utredningsområdet.

Fornlämningsmiljö

Inom utredningsområdet finns idag inga kända fornlämningar. Väster om utredningsområdet finns flera förhistoriska lämningar, i form av domarringar (Ytterby 5 och 6), stensättningar (Ytterby 7 och 12), flatmarksgravfältet (Ytterby 85) och hållristningen (Ytterby 103).

Söder om utredningsområdet finns en stensättning (Kungälv 15) och en boplats (Kungälv 14). Direkt norr om utredningsområdet återfinns en bytomt/gårdstomt (Ytterby 179).

Syfte

Utredningen syftade till att klargöra huruvida tidigare okända fornlämningar finns inom området av vägsträckningen samt den planerade ridanläggningen. När utredningen var klar skulle alla lämningar inom området vara kända och bedömda avseende fornlämningsstatus. Beträffande lämningar som kan ha tillkommit i anslutning till tidsgränsen 1850 skulle grunderna på vilka antagandet om tid för tillkomst gjorts redovisas. Målgrupper för utredningen var i första hand kommunen, Länsstyrelsen, andra myndigheter samt undersökare.

Metod

Inledningsvis gicks äldre kartmaterial över området igenom för att identifiera förhistoriska- och/eller medeltida lämningar. Området inventerades med fokus på att identifiera lämpliga boplatsslägen samt att genomföra en eftersökning av potentiella gravar i höjdlägen. Inom möjliga boplatsslägen upptogs schakt med grävmaskin. Vissa med dubbel skopbredd och vissa djupa. Schakten lades jämt över ridanläggningsområdet med cirka 40 meters mellanrum. I området där CG-vägen och VA-ledningen kommer att byggas, spreds schakten med upp till cirka 50 meters mellanrum.

Schakt och provgropar dokumenterades med RTK-GPS, digital beskrivning och fotografi. Det primära dokumentationsmaterialet kommer att översändas till Bohusläns museum, Uddevalla, i samband med rapportens färdigställande. Fynden återdeponerades i de undersökta schakten efter sortering och beskrivning.

Inga prover för vedartsbestämning eller datering insamlades i samband med den arkeologiska utredningen.

Arkivstudier och kartrektifiering

Med bidrag av Kalle Thorsberg

I samband med utredningen gicks äldre kart- och arkivmaterial igenom för att få en bättre bild av kulturlandskapets utveckling inom utredningsområdet. Utredningsområde delas upp i en gårdstomt från sen medeltid (Ytterby 179) och Trankärrsgården.

Det västra stråket av utredningsområdet ligger söder om en äldre bondgård av Valtersängs hemman. Denna gård finns redan år 1568 benämnd som Walterseng, med olika variationer som Valthersenng (1573, 1680), Walthensenng (1581), Walthers Enng (1586-1665), Walters Ängh (1697-1758), Waltersäng (1811-

Figur 3. Vy mot Trankärrsgården under schaktning. Foto mot nordöst.

Figur 4. Vy över gång- och cykelväg i utredningsområdet. Foto mot nordväst.

1881), och Valtersäng (1881-idag). Tolkningen är tveksam men verkar inte vara namnet 'Valter' utan det bohuslänska dialektordet 'valtra' som betyder "vältra, tumla" (Dialekt- och ortnamnsarkivet 1939: 106).

Gården vid Trankärr har troligtvis sitt ursprung i medeltidens senare del, troligen bebyggt från 1500-talet och framåt. Enligt 1573 års jordebok (SE/GLA/12516) är Trankärr en frälseegendom som ägs av en Augustinus men vem han är oklart. När och varför den övergick under 1600-tal från att ha dansk-norsk frälseegendom till att vara benämnd i 1659 års jordebok (SE/GLA/12516) som svensk kronomark under Mariebergs säteri är lika oklart.

Sven Ranck (1616-1684), som blev adlad 1652, hade varit kommandant på Bohus fästning, överste för Elfsborgs regemente och var landshövding i Halland mellan 1676 och 1684. Han byter till sig Trankärr från kronan 1682 medan kronan tog över hans halländska gårdar (Fredberg 1921:877). Enligt 1697 års jordebok är Trankärr ½ frälse och ligger under Marieberg, med två andra mantal – Valtersäng och Staregården – i Ytterby socken och fem till i Romlanda grannsocken som omfattade det "Ranckegodset". Året efter Ranck dog upprätades den första kartan över Ytterby socken (akt N135-18:3). Där finns den tidigaste dokumentationen över delar av Mariebergs säteri. Ranckes änka, Anna Bergengren, höll säteriet tills hon dog året 1716 då dottern Eva Grüner ärvde det (Fredberg 1921:878).

Eva Grüner sålde Marieberg till Axel Erik Roos, landshövding i Älvsborg län samt överste för Bohusläns regemente, som höll det tills cirka 1750. Han överlämnade säteriet till Ostindiska kompaniets direktör Magnus Lagerström, som i sin tur snart överlämnade godset till Johan Olbers, svärfader till den följande ägare, Johan Schutz (Fredberg 1921:878). Schutz son Johan Henrik Rosenschutz ägde Marieberg när nästa karta, storskifteskartan, upprättades år 1785. År 1809 köpte P. Wennerholm Mariebergsäteriet men redan vid år 1840 avsöndrades både egendomarna Trankärr och Valtersäng (Tiselius 1927:214-215). Ett antal andra ägare följde under senare hundraårtal, men är inte lika relevanta.

De två ovan nämnda kartakter som påträffats i Lantmäteriets digitala arkiv täcker gården Trankärr där den arkeologiska utredningen utfördes. Dels en geometrisk avmätning upprättad år 1685 (akt N135-18:3) dels en storskifteskarta upprättad år 1785 (akt N135-18:1). Som grundkarta har det ekonomiska kartbladet, upprättat år 1974 (akt 7B4e Kungälv) använts (figur 5).

En rektifiering av de båda storskaliga historiska kartorna gjordes i ett försök att identifiera stenläggningen som framkom vid den arkeologiska undersökningen (på figur 5-7 markerad med en röd punkt). Strax väster om denna finns på storskifteskartan en grå rektangel noterad med littera "1." (figur 6). Vid jämförelse med den geometriska karta (figur 7) upprättad 100 år tidigare visade det sig att här har en kvarndamm varit belägen (på figur 5-7 markerad med blå rektangel). Direkt söder om denna finns på samma karta en skvaltkvarn inritad (på figur 5-7 markerad med en grön punkt). Idag är detta vattendrag utträtat och delvis kulverterat.

En intressant iakttagelse gjordes på storskifteskartan (figur 6), direkt öster om vattendraget och söder om schakt 44. Där finns små högar markerade med punktstreck misstänkt likt ett mindre gravfält (på figur 5-7 markerad med en svart triangel).

Stenläggningen som påträffades vid undersökningen har tyvärr inte kunnat knytas direkt till någon byggnation på de historiska kartorna. Men sammanfattningsvis kan konstateras att med hjälp av de storskaliga historiska kartorna och en noggrann rektifiering av dessa mot det ekonomiska kartbladet, finns rester efter intressanta lämningar som denna stenläggning möjligen kan knytas till. Någon häradskarta finns inte upprättad över området, inte heller någon laga skifteskarta.

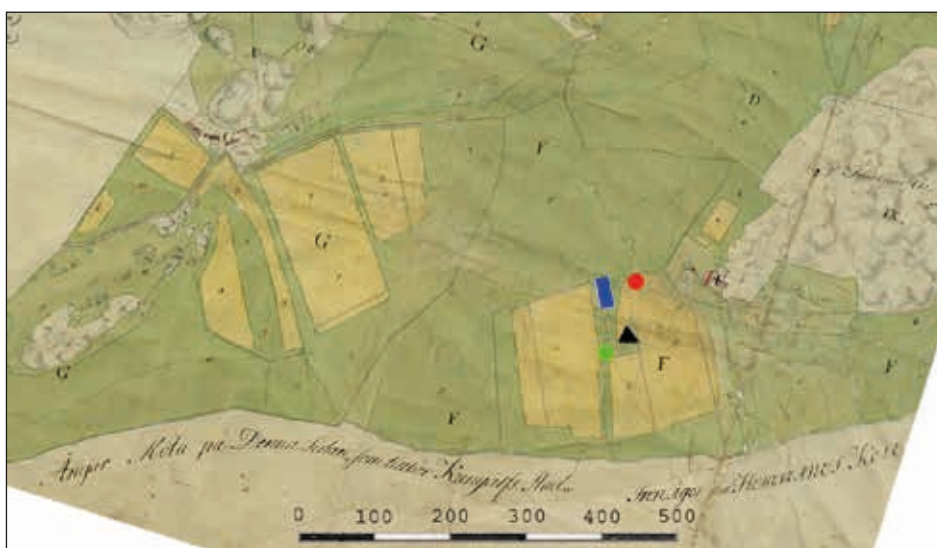
Utredningsresultat

Området där ridanläggningen kommer att byggas inventerades okulärt; på den östra sidan fanns en yta som var mycket blöt som på grund av detta inte utreddes. Utöver den okulära besiktningen undersöktes ytan med 44 provschakt (för schaktbeskrivningar se bilaga 1). Av provschakten var 22 stycken i området där den kommande ridanläggningen planeras (figur 8). Av dessa schakt var 19 stycken cirka 1,2 meter breda och cirka 4 meter långa; 3 provschakt var 2,4 meter breda och 4 meter långa. Ytterligare upptogs 22 schakt längs den planerade CG-vägen och VA-ledningen (figur 9); av dessa provschakt var 19 stycken cirka 1,2 meter breda och cirka 4 meter långa; 1 schakt var 2,4 meter brett och 4 meter långt.

Figur 5. Ekonomisk karta från 1974 (akt 7B4e Kungälv, se bilaga 2 för vidare referens).

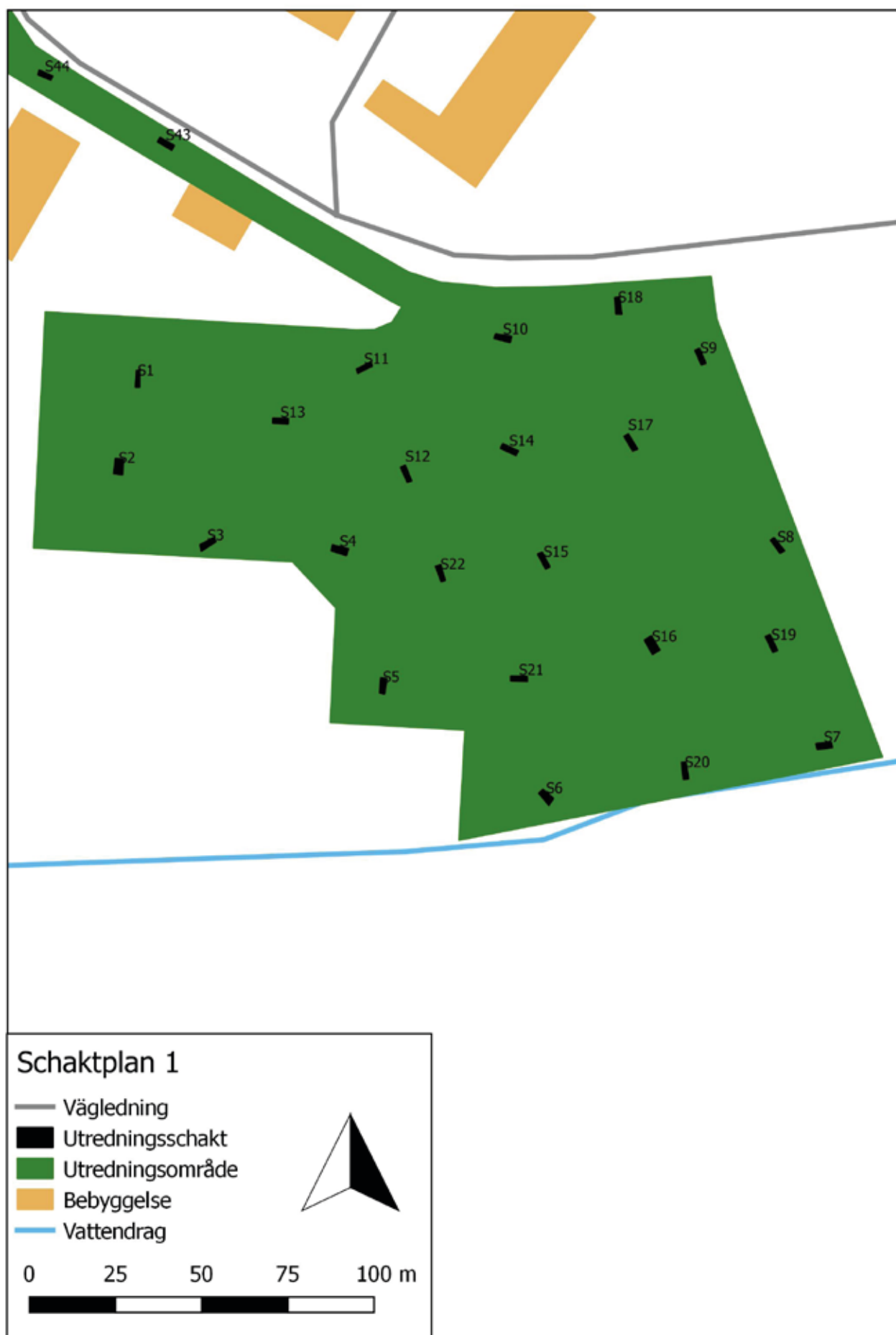

Figur 6. Storskifteskarta från 1785 (akt N135-18:1, se bilaga 2 för vidare referens).

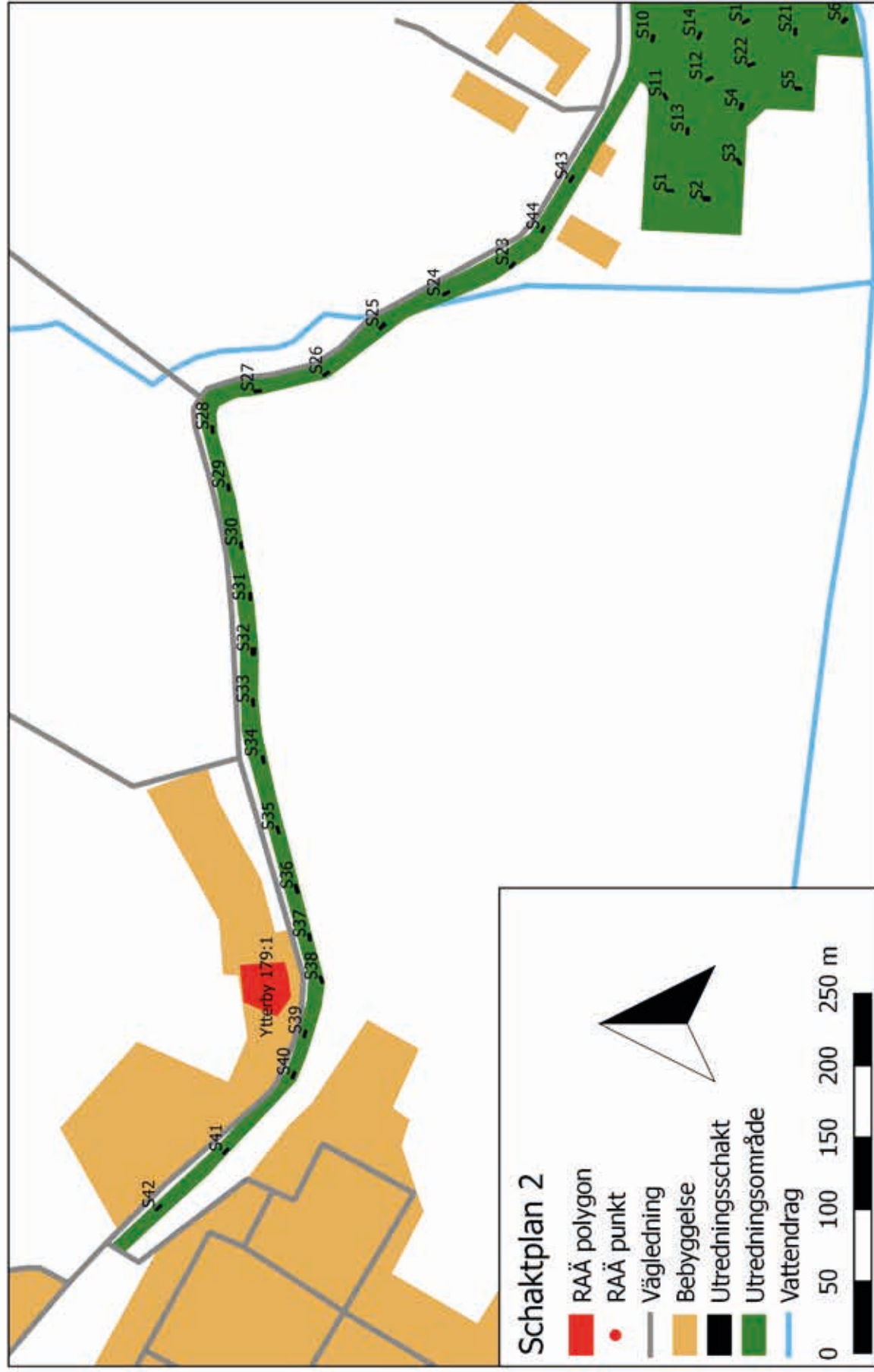

Figur 7. Geometrisk karta från 1685 (akt N135-18:3, se bilaga 2 för vidare referens).

Figur 8. Schaktplan 1. Översikt över upptagna schakt vid den planerade ridanläggningen.

Figur 9. Schaktplan 2. Översikt över upptagna schakt vid den planerade gång- och cykelvägen samt vid den kommande VA-ledningen.

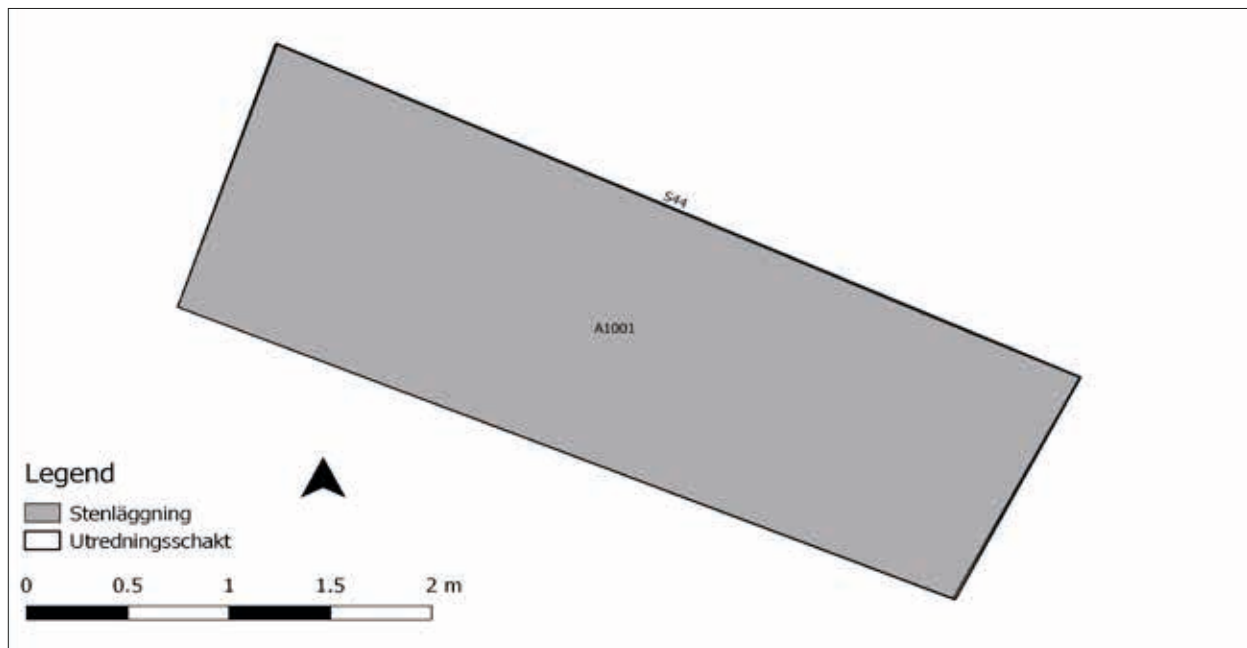
Provschakten togs upp med grävmaskin med hänsyn till topografin, höjden över havet samt befintliga anläggningar som stigar, dräneringsdiken och ledningar (figur 10).

Lagerföljden var i stort sett enkel med ett lager matjord över lera. Matjorden varierade mellan 0,20 meter och 0,40 meter i tjocklek. Inga anläggningar eller fynd påträffades i schakt 1-43.

I det sista schaktet, S44 (figur 11) som låg bredvid ladan söder om Trankärrsgården, påträffades en stenläggning som var täckt av ett väldigt kompakt, tunt lager brunaktig gul lera. Leran var mellan 0,05 meter och 0,10 meter tjock beroende på underliggande stenar som var något ojämna.

Figur 10. Dokumentation av schakt 43. Arkeolog Gwilym Williams i bild. Foto mot söder.

Figur 11. Plan över schakt 44. Stenläggningen (A1001) täckte hela schaktet och är markerat med grått.

Figur 12. Stenpackningen i schakt 44 med Trankärrsgården i bakgrunden. Foto mot nordöst.

Fynd

Inga fynd påträffades, förutom inom schakt 44, där noterades några handgjorda spikar. Fyndmaterialet återdeponerades i schaktet.

Analysresultat

Inga analyser har genomförts i samband med den arkeologiska utredningen.

Tolkning

Området var tillgängligt och lätt att undersöka och genomsöktes grundligt, trots detta hittades inga spår av förhistoriska lämningar, vår tolkning är att inga sådana lämningar funnits på platsen.

Trankärrsgården fanns redan år 1573, bara fem år efter Valtersäng vid väst änden av utredningsområde först nämns år 1568. Utredningsområdet ligger utanför fornlämningsområde och inget material eller spår av senmedeltida aktivitet påträffades.

År 1685 utfördes kartläggning över Marieberg säteri året efter ägaren Sven Ranck dog. Ranck, som var också Hallands landshövding, bytte till sig Trankärr från kronan år 1682 då den blev frälse igen. På den geometriska kartan från 1685 (akt N135-18:3; figur 7), finns cirka 100 meter sydväst om schakt 44, en skvaltkvarn med en tillhörande kvarndamm norr om densamma. På kartan finns även ett vattendrag som leder från kvarnen ner till ovan nämnda bäck som skapar gränsen mellan Ytterby och Kungälvs socknar.

Det finns inget hus eller annan byggnad – t. ex. ekonomibyggnad – på platsen på storskifteskartan från 1785 (figur 6). Däremot finns kvarndammen fortfarande, även om kvarnen inte längre finns. Idag är detta vattendrag utträtat och delvis kulverterat. Direkt öster om vattendraget och cirka 100 m söder om schakt 44, finns små högar markerade med punktstreck, misstänkt likt ett mindre gravfält. Den ekonomiska kartan från 1974 visar ladan som nu finns söder om stenläggning.

Tolkningen av leran samt stenläggningen som påträffades var inte helt lätt. Stenläggningen och den gula leran omfattar möjligt ett inomhusgolv till antingen ett hus eller möjligen en äldre stenlagd, idag övertäckt, gårdsplan. En sista möjlighet är att den gula leran är någon slags utjämningsmaterial som användes innan man byggde den nuvarande ladan. Stenläggningen är svår att datera men handtillverkad spik påträffades i det gula lerlagret.

Stenläggningen har tyvärr inte kunnat knytas direkt till någon byggnation på de historiska kartorna. Men sammanfattningsvis kan konstateras att man med hjälp av de äldre historiska kartorna och en noggrann rektifiering av dessa mot det ekonomiska kartbladet, kan identifiera rester efter lämningar som inte finns på FMIS.

Det är som tidigare nämnts, svårt att datera stenläggningen, men den påträffades inom ett område som möjligen omges av yngre järnålderslämningar, i form av ett eventuellt gravfält. Ett sånt gravfält skulle också kunna omfatta en tillhörande boplats, möjligtvis under den nuvarande Trankärrsgården. Trankärrsgården har sina rötter i en tidigmodern bytomt som utgörs av en skvaltkvarn och kvarndamm samt gården som finns på geometriska kartan från 1685. Sydväst om Trankärrsgården finns schakt 44, där den odaterade stenläggningen påträffades. Stenläggningen skulle kunna tillhöra dåtiden gården som en del av skvaltkvarnenkomplex. Stenläggningen kan möjligen täcka äldre lämningar som kan ingå i en yngre järnåldersmiljö.

Publik verksamhet

Det fanns inga medel för publik verksamhet avsatt i kostnadsberäkningen. Intresserade personer som rörde sig i området vid tiden för utredningen fick en beskrivning av platsen och den arkeologiska verksamheten av fältpersonalen.

Resultat gentemot undersökningsplanen

Inga nya fornlämningar påträffades vid utredningen; däremot har stenläggningen ett begränsad kulturhistoriskt värde. Rio Göteborg anser vidare att de intilliggande fornlämningar som är kända sedan tidigare ligger på ett sådant avstånd (i höjd och distans) att de inte påverkas negativt av planerad exploatering. Rio Göteborg bedömer att utredningens resultat svarar mot undersökningsplanens samtliga mål.

Antikvarisk bedömning

I samband med utredningen påträffades endast en lämning, en stenpackning. Denna har registrerats som en övrig kulturhistorisk lämning, då den inte med säkerhet kan dateras till tiden före 1850.

Kartstudierna som genomförts i samband med utredningen visar på en komplex miljö i anslutning till utredningsområdet. Rio Göteborg anser att detta bör beaktas i det fall ytterligare exploatering sker i anslutning till Trankärrsgården. Inga vidare antikvariska åtgärder föreslås inom det nu aktuella utredningsområdet.

Källor

Dialekt- och ortnamnsarkivet	1939	Ortnamnen i Göteborgs och Bohus län. Del 5. Ortnamnen i Inlands S. härad jämte Kungälv och Marstrands städer. Göteborg. Dialekt- och ortnamnsarkivet.
Fredberg, C. R. A.	1921	Det gamla Göteborg. Lokalhistoriska skildringar, personalia och kulturdrag. 2 uppl. I-III. Göteborg.
Tiseliuss, C. A.	1927	Bohusläns märkligare gårdar: bidrag till gårdarnas och släkternas äldre historia. Senare delen. Göteborg.
<i>Digitala källor</i>		
FMIS	2017	fmis.raa.se
Lantmätariet	1685	akt N135-18:3
Lantmätariet	1785	akt N135-18:1
Lantmätariet	1974	akt 7B4e Kungälv

Bilagor

Bilaga 1 - Schaktbeskrivningar

Delområde 1 (Ridanläggning)

S1 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,30 Matjord
0,30- Sterilen
Kommentar: N/S schakt.

S2 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,50 Matjord
0,50- Sterilen
Kommentar: N/S schakt.

S3 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,60 Matjord
0,60- Sterilen
Kommentar: Ö/V schakt.

S4 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,50 Matjord
0,50- Sterilen
Kommentar: Ö/V schakt.

S5 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,35 Matjord
0,35- Sterilen
Kommentar: N/S schakt.

S6 2,40 m x 4,0 m
0,0-0,60 Matjord
0,6- Sterilen
Kommentar: NV/SÖ schakt.

S7 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,40 Matjord
0,40- Sterilen
Kommentar: Ö/V schakt.

S8 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,30 Matjord
0,30- Sterilen
Kommentar: NV/SÖ schakt.

S9 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,25 Matjord
0,25- Sterilen
Kommentar: NV/SÖ schakt.

S10 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,45 Matjord
0,45- Sterilen
Kommentar: Ö/V schakt.

S11 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,35 Matjord
0,35- Sterilen
Kommentar: NÖ/SV schakt.

S12 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,25 Matjord
0,25- Sterilen
Kommentar: NV/SÖ schakt.

S13 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,20 Matjord
0,20- Sterilen
Kommentar: Ö/V schakt.

S14 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,25 Matjord
0,25- Sterilen
Kommentar: NV/SÖ schakt.

S15 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,20 Matjord
0,20- Sterilen
Kommentar: SV/NÖ schakt.

S16 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,20 Matjord
0,20- Sterilen
Kommentar: NV/SÖ schakt.

S17 2,40 m x 4,0 m
0,0-0,35 Matjord
0,35- Sterilen
Kommentar: NV/SÖ schakt.

S18 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,50 Matjord
0,05- Sterilen
Kommentar: N/S schakt.

S19 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,30 Matjord
0,30- Sterilen
Kommentar: NV/SÖ schakt.

S20 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,40 Matjord
0,40- Sterilen
Kommentar: N/S schakt.

S21 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,30 Matjord
0,30- Sterilen
Kommentar: Ö/V schakt.

S22 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,20 Matjord
0,20- Sterilen
Kommentar: NV/SÖ schakt.

Delområde 2 (CG-väg)

S23 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,3 Matjord
0,3- Sterilen
Kommentar: NV/SÖ schakt.

S24 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,4 Matjord
0,40- Sterilen
Kommentar: NV/SÖ schakt.

S25 1,20 m x 4,0 m
0,00-0,3 Matjord
0,3- Sterilen
Kommentar: NV/SÖ schakt.

S26 1,20 m x 4,0m
0,0-0,20 Matjord
0,20- Sterilen
Kommentar: NV/SÖ schakt.

S27 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,20 Matjord
0,2- Sterilen
Kommentar: N/S schakt.

S28 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,30 Matjord
0,30- Sterilen
Kommentar: O/V schakt.

S29 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,20 Matjord
0,2- Sterilen
Kommentar: O/V schakt.

S30 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,30 Matjord
0,3- Sterilen
Kommentar: O/V schakt.

S31 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,30 Matjord
0,30- Sterilen
Kommentar: O/V schakt.

S32 2,40 m x 4,0 m
0,0-0,40 Matjord
0,4- Sterilen
Kommentar: O/V schakt.

S33 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,40 Matjord
0,40- Sterilen
Kommentar: O/V schakt.

S34 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,40 Matjord
0,40- Sterilen
Kommentar: O/V schakt.

S35 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,40 Matjord
0,40- Sterilen
Kommentar: O/V schakt.

S36 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,30 Matjord
0,30- Sterilen
Kommentar: O/V schakt.

S37 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,35 Matjord
0,35- Sterilen
Kommentar: O/V schakt.

S38 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,15 Matjord
0,15- Sterilen
Kommentar: O/V schakt.

S39 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,15 Matjord
0,15- Sterilen
Kommentar: O/V schakt.

S40 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,15 Matjord
0,15- Sterilen
Kommentar: NV/SÖ schakt.

S41 1,20 m x 4,0 m
0,0-0,25 Matjord
0,25- Sterilen
Kommentar: NV/SÖ schakt.

S42   1,20 m x 4,0 m
0,0-0,35   Matjord
0,35-   Sterilen
Kommentar: NV/SÖ schakt.

Delområde 3 (Trankärrsgården)

S43   1,20 m x 4,0 m
0,0-0,45   Matjord
0,45-   Sterilen
Kommentar: NV/SÖ schakt.

S44   1,20 m x 3,0 m
0,0-0,10   Matjord
0,10-0,15   Lera
0,15-   Stenpackning (A1001)
Kommentar: NV/SÖ schakt.

Bilaga 2 - Kartakter över Valtersäng och Trankärrsgård, Ytterby socken

Geometrisk karta år 1685

"Geometrisk avritning uppå Marieberg säteri och dess underliggande rå och rörs hemman som finns på kartan annoterat: Tranekärr ½ hemman"

Aktbeteckning	N135-18:3
Län	Göteborgs och Bohus län
Socken	Ytterby socken
Ort	Marieberg nr 1
Åtgärd	Avritning
Datum	1685
Anmärkning	Gåva från överstelöjtnant i leijonmarck d 23/4 1955, geometrisk
Lantmätare	Fredrik Sixtus
Antal bilder	1

Storskifteskarta år 1785

"Karta över inägor och beteshagar till säteri MARIEBERG jämte hemmanen ... (bland andra) ... Tranekärr..."

Aktbeteckning	N135-18:1
Län	Göteborgs o bohus län
Socken	Ytterby socken
Ort	Marieberg nr 1
Åtgärd	Storskifte
Datum	1785
Anmärkning	-
Lantmätare	Karl Fredrik Jung
Antal bilder	8

Littera

F utvisar Tranekärr 1/2 mantal frälse
aa, tomterne
a, hagen med gatan omkring --- sammanräknade
b, kåhage.

Åker

1. långgårdet består av gal lerjord
2. knepplekolls flata mylla
3. framflata mylla
4. kålhagslycka sämst

Äng

5. västeräng består av god hårdvall
6. österäng – bördig äng med lite al.
7. kålhagslyckan – mager

Beteshage

8. kalvhagen bevuxen med alskog ger gott bete.

Sammanräkning areal:

Åker 3 tnl 27 ¼ kpl, 1 tnl ¾ kpl, 3 tnl 19 ¼ kpl =
Äng 23 tnl 6 3/8 kpl, 7 tnl 24 1/4 kpl, 1 tnl 2 5/8 kpl, 1 ¼ kpl,
13 ½ kpl =
Beteshage 28 kpl
Utmark 8 tnl 10 ¼ kpl, 15 tnl 11 ½ kpl =

Ekonomiska kartbladet år 1974

Ort	Kungälv
Årtal	1974
Referens	J133-7b4e76

